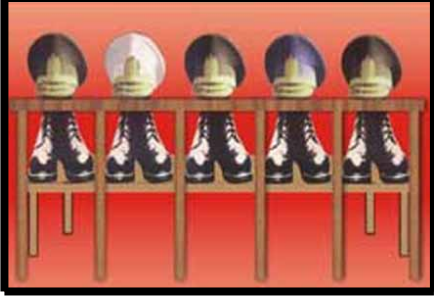

12 Eylül Darbesi ve Mankurtlaşma

İçeriği Yazan: [MAYAZİCİ](#) [1] Zaman: Per, 13/10/2011 - 12:00

Yazar: Mehmet Ali Yazıcı

Ünlü Kırgız yazar Cengiz Aytmatov, Gün Uzar Yüzyıl Olur adlı romanında eski bir efsaneye dayalı olarak Mankurtlaşma'dan söz eder. Orta Asya'da Juan-Juan adında barbar ve esir ettiği kölelerin algılarını değiştirmede, zihinlerini yeniden kurgulama da ve eski benliklerini silmede çok "başarılı" yöntemler geliştirmiş bir topluluk yaşamaktadır.

Bu yöntemlerden en önemlisi mankurtlaştırmadır. Önce tutsağın saçlarını kazıyarak, saç köklerini tek tek çıkarırlarmış. Bu arada yeni kesilmiş devenin en kalın derisinin bulunduğu boynundan deri parçası alınarak tutsağın kanlar içindeki başına sımsıkı sararlarmış. Taze ve kalın deri tutsağın başını bir mengene gibi sıkarmış. Sonra, deri iyice kurusun ve tutsak başını yerlere vurmasın diye bir kütüğe bağlanır çölde kızgın güneşin altında bırakılmış.

Kazınan saçlar dışarı çıkamayınca içe (beyine) doğru büyümeye başlar ve tutsağı çıldırtmış.

Bu işkence dört-beş gün sürermiş ve çoğu tutsak ölmüş. Hayatta kalmayı başaranlar ise belleklerini yitirmiş bir şekilde Juan-Juanlar'ın "sağlam" köleleri olurlarmış.

Ama bu köleler artık birer insan olarak değil, ölünceye kadar, geçmişlerini hatırlamayan, belleğini ve bilincini yitirmiş birer yaratık olarak, yani "mankurtlaşarak" yaşarlarmış.

Bilinç ve bellek yittiği için, mankurtlaşan tutsaklar efendilerine büyük avantajlar sağlarmış. İtaat eden, hiçbir tehlike arz etmeyen, ona ne söylenirse yapan ve sadece karnının doymasını düşünen birer yaratık olur çıkarlarmış.

Aytmatov adı geçen kitapta mankurtlaşma kavramını şu şekilde anlatmaktadır:

"Mankurt, efendisine sadık, onun sözünden asla çıkmayan, başkalarını dinlemeyen, karnını doyurmaktan başka bir şey düşünmeyen bir yaratık.. Açlıktan ölmek için yiyecek, donmamak için eskide olsa yiyecek verdiniz mi, başka bir şey istemez.. Ve bu mankurt, efendisinin emriyle, kendisinden, aslına dönmesini isteyen öz annesini bile öldürecek kadar kimliğinden ve kişiliğinden uzaklaşır..."

Bu efsaneyi ve mankurtlaşmayı neden anlattık? Aslında Türkiye toplumu son otuz yıldır böylesi bir süreçten geçirilmektedir ve hızlı bir mankurtlaşma yaşanmaktadır. Efsaneye benzerlikleri çok fazladır.

12 Eylül Askeri Faşist darbesini yapan Juan-Juan'lar Türkiye halklarını esir almış ve mankurtlaştırmak için ellerinden geleni yapmışlardır.

Toplumsal zihinsel dünyasını yeniden kurgulayarak mankurtlaştırmışlar, kendine, kendi halkına ve değerlerine saldıran köle durumuna getirmişlerdir.

Hepimizin başına taze ve kanlı deve derisi sarılmıştır. Mankurtlaştırılmaya direnenler ya öldürülmüş ya da hapse atılmışlardır. Direnmeyenler ve mankurtlaşma sürecini kabul edenler ise, karın tokluğuna ve kölece yaşamayı sürdürmeye devam etmişlerdir.

Aydınlar, okumuş-yazmış takımı mankurtlaşmayı en kolay kabul eden kesim olmuştur. Bireysel çıkarlarını toplumsal çıkarların önüne koyarak, mankurtlaşmaya karşı direnen kesimlerden (halktan) uzaklaşmışlardır. Kendi halklarına karşı savaşır duruma gelmişlerdir. 12 Eylül Askeri Faşist Darbesi'nin 31.yılında ne yazık ki hala değişen bir şey yoktur. Askeri darbenin yarattığı siyasi zihniyet, "demokratikleşme" "ileri demokrasi" vb. kavramlarıyla gargara yaparak darbe zihniyetiyle ülkeyi yönetmektedir.

Mehmet Ali Yazıcı

iletisim@politikadergisi.com

Yorumlar

- [İç Siyasa](#) [2]

Kaynak URL (21/05/2024 - 01:43 tarihinde yazdırıldı):

<https://politikadergisi.com/okur-makale/12-eylul-darbesi-ve-mankurtlasma>

Bağlantılar:

[1] <https://politikadergisi.com/pd-uye/mayazici>

[2] <https://politikadergisi.com/category/icerik-kategorileri/ic-siyasa>